

Verantwoordelijk team
Ruimtelijk Beleid

Zaaknummer
2025-016552

Datum
20 december 2025

Portefeuillehouder
C.D. (Daniëlle) van Bentem

Raad d.d.
31-03-2026

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontploffbare Oorlogsresten (OO) in de gemeente Renkum

Beslispunten

Indienen aanvraag bij het ministerie voor BZK voor een suppletie-uitkering uit het Gemeentefonds, voor de door de gemeente en/of particuliere vondsten gemaakte kosten in het opsporen en ruimen van Ontploffbare Oorlogsresten (OO) uit de Tweede Wereldoorlog voor de volgende projecten (en totaalbedrag):

- Gemeentelijk project Boven Heide, Duitsekampweg, Wolfheze;
- Gemeentelijk project Rehoboth-school, Johanniterweg 4, Doorwerth;
- Gemeentelijk project school Mozartlaan-Bachlaan, Doorwerth;
- Gemeentelijk project reconstructie Stationsweg, Oosterbeek;
- Gemeentelijk project parkeerplaatsen Van Borsseleweg (TLO) Oosterbeek;
- Gemeentelijk project reconstructie Airbornebuurt, Renkum;
- Gemeentelijk project reconstructie Utrechtseweg, Doorwerth;
- Gemeentelijk project spooronderdoorgang, Wolfheze;
- Particuliere vondst Graaf van Rechterenweg 14, Oosterbeek;
- Particuliere vondst Prins Bernhardweg 1, Oosterbeek.

	Kosten (excl. BTW)	Suppletie
Totaal:	€ 656.002,60	€ 446.081,77

Samenvatting

In de gemeente Renkum is veel gevochten in de Tweede Wereldoorlog. Geregeld worden er nog gesprongen en niet gesprongen explosieven (Conventionele explosieven) gevonden. De laatste jaren neemt het besef van het belang tot opsporing van explosieven bij ontwikkelingen (mede in het kader van openbare orde en veiligheid) toe. Daardoor wordt er steeds vaker en/of beter gezocht naar explosieven voordat gebouwd gaat worden of tijdens grondroerende werkzaamheden. De kosten voor het opsporen van explosieven zijn echter hoog.

Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (de zogenaamde 'Bommenregeling'). Het ministerie van BZK regelt in de 'bommenregeling' dat in geval van opsporing en ruiming van explosieven gemeenten een bijdrage van 68% in de werkelijk gemaakte kosten kunnen ontvangen (suppletie-uitkering). De vereiste is hierbij dat de aanvraag moet worden ingediend op basis van een raadsbesluit en per jaar voor 1 april moet worden ingediend. Dit geldt dus voor in opdracht van de gemeente gemaakte onderzoekskosten maar ook in opdracht van derden (inwoners) gemaakte kosten. Procedureel houdt dit in dat de gemeenteraad een besluit moet nemen over de door de gemeente en / of inwoners gemaakte kosten (particuliere vondsten) en dat al deze kosten ingediend worden bij het ministerie. Vervolgens ontvangt de gemeente de suppletie met de meicirculaire in 2026, en indien er ook kosten van derden (particuliere vondsten) hebben plaatsgevonden wordt de betreffende suppletie daarna door de gemeente aan hen overgemaakt.

De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd via een suppletieregeling binnen het gemeentefonds. Het idee achter de regeling is dat gemeenten die veel kosten hebben op het gebied van het ruimen van ontplofbare oorlogsresten, hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van andere gemeenten die hier niet mee te maken hebben. Alle uitkeringen in het kader van de bommenregeling worden door alle gemeenten gezamenlijk gedragen. Dit maakt dat de bommenregeling alleen geldt voor kosten van gemeenten en/of particuliere vondsten.

Hierna zijn in het kort de verschillende projecten beschreven.

- Gemeentelijk project Boven Heide, Duitsekampweg in Wolfheze

Dit betreft de realisatie van circa 50 woningen en openbare ruimte aan de Duitsekampweg in Wolfheze. Hiervoor is in 2024 en begin 2025 (nu gedeclareerd) onderzoek naar explosieven uitgevoerd inclusief de bijbehorende (begeleiding van) (graaf)werkzaamheden. Wolfheze is zeer verdacht voor explosieven vanwege de luchtlandingen bij Market Garden op die locatie.

- Gemeentelijk project Rehoboth-school, Johanniterweg 4 in Doorwerth

Dit betreft de voormalige schoollocatie die wordt herontwikkeld ten behoeve van woningbouw. Hiervoor wordt de locatie middels een openbare Tender verkocht aan een marktpartij/projectontwikkelaar. Om de locatie bouwrijp te kunnen leveren en op verantwoorde wijze een plan op te kunnen ontwikkelen moet inzichtelijk zijn of er nog niet gesprongen explosieven, c.q. ontplofbare oorlogsresten liggen. Hiervoor is in 2025 vooronderzoek uitgevoerd.

- Gemeentelijk project realisatie school, Mozartlaan-Bachlaan in Doorwerth

Dit betreft de realisatie van de nieuwe school met de bijbehorende grondwerkzaamheden aan de Mozartlaan-Bachlaan in Doorwerth. Hiervoor is in 2025 onderzoek naar explosieven uitgevoerd.

- Gemeentelijk project reconstructie Stationsweg in Oosterbeek

Dit betreft de reconstructie van de Stationsweg met vervanging van het riool en het opbouwen en herinrichten van de weg. Hiervoor is in 2025 (bureau)onderzoek naar explosieven verricht.

- Gemeentelijk project parkeerplaatsen Van Borsselenweg (Tuin de Lage Oorsprong) in Oosterbeek

Dit betreft het aanleggen van haaksparkeerplaatsen langs de Van Borsselenweg in Oosterbeek nabij Tuin de Lage Oorsprong. Hiervoor is in 2025 onderzoek naar explosieven verricht.

- Gemeentelijk project reconstructie Airbornebuurt in Renkum

Dit betreft de reconstructie van de Airbornebuurt in Renkum met vervanging van het riool en opbouwen en herinrichten van de weg. Hiervoor is in 2025 onderzoek naar explosieven verricht.

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontplofbare

- Gemeentelijk project reconstructie Utrechtseweg in Doorwerth

Dit betreft de reconstructie van de Utrechtseweg (bij nummers 400-412) in Doorwerth met vervanging van het riool en opbouwen en herinrichten van de weg. Hiervoor is in 2025 onderzoek naar explosieven verricht.

- Gemeentelijk project verleggen leidingen spooronderdoorgang, Wolfheze reconstructie Utrechtseweg in Doorwerth

Dit betreft het gemeentelijke project van het verleggen van riool en enkele kabels, leidingen voor de spooronderdoorgang in Wolfheze. Hiervoor heeft feitelijke detectie plaatsgevonden en begeleiding van (graaf)werkzaamheden.

- Particuliere vondst Graaf van Rechterenweg 14, Oosterbeek

Dit betreft een woningbouwproject van een enkele woning aan de Graaf van Rechterenweg 14 in Oosterbeek. Op deze locatie is veel gevochten (voormalig Hotel Dreyeroord) en eerder op de rest van het terrein al onderzoek verricht. Hiervoor is in 2025 op de betreffende locatie onderzoek naar explosieven uitgevoerd.

- Particuliere vondst Prins Bernhardweg 1, Oosterbeek

Dit betreft een woningbouwproject van een woning in de tuin aan de Prins Bernhardweg 1 in Oosterbeek. Hiervoor is in 2025 onderzoek naar explosieven uitgevoerd.

Kader

Het Rijk besloot in 1986 dat de financiële verantwoordelijkheid voor de opsporing van conventionele explosieven (CE) (zijnde Niet Gesprongen Explosieven; NGE) bij gemeenten of derden ligt, maar in uitzonderlijke gevallen kan het Rijk een tegemoetkoming in de kosten geven. Dit Bijdragebesluit werd in 2009 omgezet in de zogenaamde 'bommenregeling', die via het Gemeentefonds loopt.

In 2014 is bommenregeling door het Ministerie van BZK aangepast. De hoofdpunten van de Bommenregeling staan beschreven in de Septembercirculaire Gemeentefonds 2014 en kunnen als volgt (voor zover voor ons relevant) worden samengevat.

- Vanaf 2015 kunnen alle gemeenten in geval van opsporing en ruiming van explosieven een bijdrage van 68% in de kosten ontvangen door het indienen van een raadsbesluit.
- De mogelijkheid voor het ontvangen van een suppletie-uitkering is beperkt tot de werkelijk gemaakte kosten. De mogelijkheid om op basis van toekomstige kosten een bijdrage te ontvangen vervalt.
- Om in aanmerking te komen voor een bijdrage volstaat de toezending van een gemeenteraadsbesluit waarin de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van explosieven zijn opgenomen. Er hoeft geen verdere onderbouwing overlegd te worden.
- "Projectplannen of studies naar risico's e.d. worden niet in behandeling genomen". Aldus het Ministerie moet dat zo worden gelezen dat bij een verzoek om een vergoeding alleen het raadsbesluit hoeft te worden gevoegd. Projectplannen en risicostudies hoeven dus niet te worden meegezonden en worden ook niet beoordeeld.
- BTW komt, net als onder het voormalige Bijdragebesluit, niet voor compensatie in aanmerking. In de opgave van de gemaakte kosten dient daarom duidelijk te worden opgenomen dat de bedragen exclusief btw zijn.

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontploffbare

Datum

Zaaknummer

Pagina

20 december 2025

2025-016552

3 van 7

- De gemaakte kosten dienen door de gemeente inzichtelijk te worden gemaakt in Iv3 via lastenfunctie 160 "opsporing en ruiming van conventionele explosieven". Gebruik van deze functie is verplicht vanaf het verslagjaar 2011.

Argumenten

- Uit veiligheidsoverwegingen was het noodzakelijk om, voorafgaand aan bodemroerende werkzaamheden, onderzoek te laten uitvoeren naar de aanwezigheid van Niet gesprongen Explosieven (NGE), tegenwoordig ook wel 'Opsporen van Ontplobbare Oorlogsresten' (OOO) genoemd, in de bodem. Deze aanwezigheid van explosieven binnen de gemeentegrenzen valt te verklaren door de zware gevechten die plaatsvonden tijdens de Tweede Wereldoorlog (Slag om Arnhem).
- Omdat de bommenregeling per 2015 is veranderd, wordt de suppletie-uitkering aangevraagd bij het ministerie BZK door middel van een raadsbesluit van de gemaakte onderzoek-, opsporing- en ruimingskosten van conventionele explosieven.
- Indien geen aanvraag wordt ingediend kan de gemeente (en ook de particulieren) geen suppletie ontvangen van 68% van de gemaakte kosten.
- De afgelopen jaren heeft u ieder jaar een dergelijk besluit genomen over toen uitgevoerde onderzoeken naar explosieven en is ook telkens bij de meicirculaire de suppletie uitgekeerd.

Alternatieven

Geen. Indien de aanvraag niet wordt gedaan blijven alle gemaakte kosten van de gemeente voor de gemeente en de kosten van particuliere vondsten voor de betreffende inwoners.

Aanpak/Uitvoering

Het besluit van de gemeenteraad wordt samen met een verzoek om een bijdrage vanuit het Gemeentefonds ingestuurd naar het ministerie van BZK, directie Financieel-Economische Zaken (FEZ). Deze aanvraag dient vóór 1 april 2026 bij het Ministerie te zijn ontvangen.

Op basis van het besluit van de gemeenteraad zal de suppletiebijdrage uit de bommenregeling, bestaande uit 68% van de aangegeven kosten, in de meicirculaire 2026 van het Gemeentefonds worden toegekend aan de gemeente Renkum. Wij zorgen er dan voor dat de verschillende partijen hun deel van de suppletie-uitkering krijgen.

In de volgende tabellen zijn de met deze projecten gemoeide kosten weergegeven.

Gemeentelijk project Boven Heide, Duitsekampweg in Wolfheze	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 210.303,86	€ 143.006,62
Totaal	€ 210.303,86	€ 143.006,62

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontplobbare

Datum

Zaaknummer

Pagina

20 december 2025

2025-016552

4 van 7

Gemeentelijk project Rehoboth-school, Johanniterweg 4 in Doorwerth	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€2.235,00	€ 1.519,80
Totaal	€ 2.235,00	€ 1.519,80

Gemeentelijk project realisatie school Mozartlaan-Bachlaan Doorwerth	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 20.667,66	€ 14.054,01
Totaal	€ 20.667,66	€ 14.054,01

Gemeentelijk project Reconstructie Stationsweg	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 398.263,58	€ 270.819,23
Totaal	€ 398.263,58	€ 270.819,23

Gemeentelijk project parkeerplaatsen Van Borsseleweg (Tuin de Lage Oorsprong)	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 4.710,00	€ 3.202,80
Totaal	€ 4.710,00	€ 3.202,80

Gemeentelijk project Reconstructie Airbornebuurt	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 1.750,00	€ 1.190,00
Totaal	€ 1.750,00	€ 1.190,00

Gemeentelijk project Reconstructie Utrechtseweg	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 2.130,00	€ 1.448,40
Totaal	€ 2.130,00	€ 1.448,40

Gemeentelijk project verleggen (riool)leidingen spooronderdoorgang Wolfheze	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Gemeente Renkum	€ 8.592,50	€ 5.842,90
Totaal	€ 8.592,50	€ 5.842,90

Particuliere vondst Graaf van Rechterenweg 14 in Oosterbeek	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Inwoner - eigenaar	€ 3.950,00	€ 2.686,00
Totaal	€ 3.950,00	€ 2.686,00

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontploffbare

Datum

20 december 2025

Zaaknummer

2025-016552

Pagina

5 van 7

Particuliere vondst Prins Bernhardweg 1 in Oosterbeek	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%)
Inwoner - eigenaar	€ 3.400,00	€ 2.312,00
Totaal	€ 3.400,00	€ 2.312,00

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

De betrokken partijen worden op de hoogte gesteld van uw besluit.

Financiële consequenties

Met het besluit om suppletie aan te vragen loopt de gemeente geen financieel risico.

Alle partijen, hoofdzakelijk de gemeente, hebben de kosten voor de onderzoeken al betaald. De gemeente heeft geen verplichtingen naar inwoners om eventueel niet te ontvangen subsidie (suppletie) te vergoeden. De gemeente heeft wel de verplichting om de ontvangen suppletiekosten door te sluizen naar de inwoners die de kosten hebben gemaakt.

Het niet besluiten tot het aanvragen van de suppletie-uitkering heeft wel (grote) financiële gevolgen voor de gemeente voor zover het de gemaakte gemeentelijke kosten betreft. Dit zou namelijk betekenen dat de gemeente geen suppletie krijgt van 68% van de gemaakte kosten. Dit geldt overigens ook voor de door inwoners gemaakte kosten.

Voor de genoemde locaties zijn veel kosten gemaakt voor het onderzoeken, opsporen en ruimen van conventionele explosieven door de gemeente en inwoners. Van deze kosten kan maximaal 68% worden vergoed vanuit het Gemeentefonds op basis van het raadsbesluit.

In de navolgende tabel zijn alle kosten opgeteld en vermeld:

	Totaal gemaakte kosten (excl. BTW)	Suppletie-bedrag (68%) (te declareren)
Gemeente	€ 648.652,60	€ 441.083,77
Particuliere vondsten	€ 7.350,00	€ 4.998,00
Totaal	€ 656.002,60	€ 446.081,77

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontplobbare

Datum

20 december 2025

Zaaknummer

2025-016552

Pagina

6 van 7

Samenhang met andere beleidsvelden

Niet van toepassing.

Werelddoelen

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Raadsbesluit

Onderwerp

Suppletieaanvraag indienen bij ministerie van BZK voor het opsporen en ruimen van Ontplofbare

Datum

20 december 2025

Zaaknummer

2025-016552

Pagina

7 van 7